

Universitätsbibliothek Paderborn

**Epitome De Fide Et Operibvs, Adversvs chimærica[m]
illam atq[ue] monstrosam Martini Lutheri libertatem,
quam ipse falso ac perdite Christiana[m] appellat**

Hoogstraten, Jacobus van

Coloniæ, 1525

VD16 H 4817

Licet homini gloriari, co[n]fidere, & co[n]solari in sua operibus bonis. Cap.
XIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30498

deus est intentator malorum (subaudi tentamento) Ipse autem
neminē tentat, unusquisque uero tentat a concupiscentia sua
abstractus & illectus.

¶ Licet homini gloriari, cōfidere, & cōsolari in suis
operibus bonis. Cap. XIII.

Philip. 2. Ex his q̄ in p̄cedētibus p̄ diuū Aug. declarata sunt, Pris
mo claret quo nā mō hō propriæ salutis cooperator exis-
t̄at, q̄n̄ opa facit æternæ uitæ meritoria, quēadmodum
hortat apl̄us. Cū timore & tremore (inquiēs) uestrā ipsorū opa
peramini salutē. Et saluator, Operamini uobis, nō cibū q̄ pes-
tit, sed q̄ p̄manet in æternū. Deinde p̄spicuū euadit, q̄m liceat
nobis in bonis opibus gloriari, dūmodo nō in nostris uitibus,
q̄si nō acceperimus, sed in dño gloriemur. Hi sane (teste Aus-
gust. ep̄la ad Valētinū) glorianū quasi nō acceperint, q̄ se a se
ipsis iustificari putant, ac p̄ hoc in seipsis, nō in dño gloriātur.
Ei lib. II. de Genesi ad literā. Qui gloria f̄t, nō nisi in dño glo-
riat, cū cogitat, nō suū, sed illi⁹ esse, nō solū ut sit, uer⁹ ut nō ni-
si ab illo, ei bñ sit a q̄ habet ut sit, & hoc dei p̄ceptū est. Secun-
do etiā patet, quēadmodū homini licitū sit cōfidere, seipm̄ q̄z
cōsolari, in suis operationibus, Ad Roma. nāq̄ apl̄s ingt, Glo-
riātur in tribulationib⁹ n̄fis, sciētes q̄ tribulatio patiētiā ope-
rat, patiētiā probationē, p̄batio & spem, spes aut̄ nō cōfūdit
Et ad Tim. Positus sum magister gētiū ob quā causam etiā
hæc patior, sed nō cōfundor. Scio em̄ cui credidi & cert⁹ sum
q̄ potēs ē depositū meū seruare in illū diē. Et ca. 4. Bonū cer-
tamē certauī, cursū cōsummaui, fidē seruauī, i reliq̄ reposita ē
mihi corona iustitiæ, quā reddet mihi in illa die, iustus iudex
Vide q̄uo apl̄s seipm̄ cōsolat̄, ex suis proprijs iustitiæ opibus
quinetiā ut designaret idipm̄ & alij licere, cōtinuo subiūgit,
corollatis, nō solū aut̄ mihi, sed & oibus q̄ diligūt aduētū ei⁹. Postremo
clarefcere p̄t minime eē absurdū, si q̄s pusillanimis iust⁹, cōsci-
entiæ stimulo, propter cōsciētiā sceler⁹ p̄teritor⁹ turbat⁹ & af-
fictus, in sui cōsolationē, opibus male gestis, contraponat, &
mō qdā exæquet opa bona, q̄ anteā diuino adjut⁹ auxilio fœli-
citer peregit, & q̄ post hac dei grā cōfortād⁹, facere confidit.
Hūc honotē bonis opibus tribui Lutherana rabies oīm̄ san-
cto & oper⁹ inimica nō p̄misit, sicut re ipsa cōpertū est. Nā cū

cōsolationē hanc, cōcionator quidā deuotior ad pp̄m declas
marat, q̄ primū reclamatū est, Haud licitū esse quempā, i bos
nis suis operibus cōfidere. Nec animaduertere miserī potue
runt, furore eorū obstāte, exēplū sancti regis Ezechie. In q̄ tñ
eo in loco cōcionator ille procul dubio tū doctus tū pius se oī
no fundauerat. Denūciata eī sibi morte sanctus rex sic ora^{4. Reg. 2}
bat, Obsecro dñe, memēto qūo ambulauerim corā te in uerita
te, & in corde perfecto, qd placitū est corā te, Porro aplus ca^{I. Cor. 17}
nibus illis resistit, cōmemorans etenim scelera sua, Ego (inqt)
nō sum dignus uocari aplus, qm̄ persecutus sum ecclesiā dei,
Habes nunc, qūo aplus sua sibi proponit scelera , Audiamus^{I. Cor. 17}
porro, quid suis sceleribus obiecerit. Gratia dei (inquit) sum
id quod sum, gratia eius in me uacua nō fuit (subaudi a bonis
operibus) quod declarās cōtinuo subdit, sed abundantius oī
bus laboraui, Habes hic bona opa eius , cōtra mala e regione
cōmemorata, nō quidē tanq̄ principalr ab eo essent patrata, ad
qd significādū cōtinuo adiecit, Nō ego, sed ḡfa dei mecū, Ne
tñ putaret in bonis opibus, oēm activitatē & efficiētiā a se ex
clusisse, mox addidit, sed ḡfa dei mecū, sicut & alibi inqt, Dei^{I. Cor. 5}
em̄ sumus adiutores. Eandē q̄q̄ cōsolandi nobis formā pro
ponit, de operib⁹ futuris, regi⁹ ille cythareodus David aīe suæ
dicēs. Quare tristis es aīa mea, & quare cōturbas me? Sed qd^{Psal. 41.}
animæ trepidati responderit audiamus, Spera (inquit) i deo,
qm̄ adhuc cōfitebor illi, Sperat inquā primo in deo, deinde in
cōfessione sua futura &c. Super quo Cassiodorus, Sperare po
tui quia adhuc in præsentī cōfitebor, i. de peccatis pœnitent
iam agam, ut tibi non obſistam

¶ Fundamenta prioris Lutheranæ libertatis.

Caput XIII.

SVpēst ut qd iſtituti nr̄ rō regrit indagēmus q̄ nā sit illa li
bertas ch̄iana mūdo tādē p Martinū inuecta, q̄ fundamē
ta quæve rō eius, Ad hāc aut̄ indaginē, quædā nobis repeten
da sunt, quædā uero adnotanda, Cū autē libertas illa christia
na apud Martinū nō debeat priuata eē unius aut paucorū, sed
publica oīm secūdū hoc ergo, sicuti hoīm saltē ch̄ianorū, ale
stat⁹ est iustitię & ḡfę, alter ⁊ o pcti & iustitię, ita profecto &
gemina inuenim⁹ hoīm opera, nēpe iustificati hoīs & nōdum.

